

Posudek na rigorózní práci Mgr. Tomáše Procházky

Reprezentace Srbů a Albánců v českém tisku při vyhlášení nezávislosti Kosova

Text předkládané rigorózní práce vychází z úspěšně obhájené a pochvalou děkana ověřené práce magisterské, nebude proto zřejmě divu, že i text posudku bude ve svém souhrnu spíše pochvalný, výhrady dílčí a závěr doporučující.

Autor si vybral téma velmi vhodně, a to jak svou aktuálností, tak potenciálem dobrat se při dobře naplánovaném výzkumu zajímavých zjištění. Pátá, metodologická kapitola dokazuje autorův solidní rozhled v analytických východiscích, která pak (po krátkém kvantitativním intermezzu, které však nepůsobí samoúčelným dojmem) podrobně ožívají ve stěžejní části předkládaného textu, autorově pokusu o kvalitativní analyzování vybraných mediálních textů s diskurzní perspektivou. Autor svá zjištění strukturuje přehledně a dokladuje na primárním materiálu dostatečně, což je výhodné pro čtenáře/ku i vzhledem ke stručnosti závěrečného shrnutí.

Oponent se už asi bude muset smířit s tím, že se v českém sociálněvědní textové produkci bude (stejně jako v této práci) objevovat po jeho soudu nepříliš vhodné označení *diskurzivní analýza*. Ale snad lze ještě trvat na tom, aby v případě přihlášení se k programu *kritických analýz diskurzu* takto označené práce byly vystaveny na jeho základech – viz např. Fairclouhových pět principů CDA. Zde jsou jen tušeny či navozeny mimoděk (sociální praktiky zakládající diskurz), případně chybí (obrysy řešení).

Deficit vazby na sociální praxi se možná bezděčně projevil v tom, že autor celou analýzu strukturuje po ose MFD vs. Právo. Zde však krom chybějící teoretické rozpravy (zejm. vztah produkčních podmínek a ideologičnosti obsahů) lze autorovi vytknout snad i svévolnost a neudržitelnost závěrů. Jinými slovy: je problematické mluvit o jednotném názoru např. Práva ve chvíli, kdy si na jeho názorových stránkách komentátoři navzájem oponují, nelze mluvit o „ideologické opozici Práva vůči Straně zelených“ (str.109) a současně ilustrovat názor Práva citáty tam publikujícího vlivného člena strany (str. 131). Je třeba uznat, že zvolené komparativní perspektivě Právo vs. MF Dnes se autor explicitě věnuje v posledním odstavci na str. 169, ten však není příliš srozumitelný.

Užití jazyka je na velmi dobré úrovni, snad jen užití interpunkce občas kolísá, viz rovnou druhý odstavec Úvodu (tečky kdovíproč chybí i za čísla kapitol). V „historických“ kapitolách autor míší minulý a současný čas (str. 19), problematický je též jeho sklon zasahovat do citací zejména zvýrazňováním jejich částí, případně vkládáním slov (např. na str. 104 – zde si navíc nejsem jist, zda jde skutečně o metonymii). Netuším proč (a jak velký problém to je) se ve výtisku práce objevují u konzultujícího a oponentů jména Kraus a Bobková, zatímco v SISu Končelík a Křeček.

Přes všechny snesené výhrady jde o práci vysoké úrovně, která vyhovuje obsahovým a formálním nárokům na rigorózní práci kladeným, a doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze dne 20.3.2011

PhDr. Jan Křeček, Ph.D.